

 AYŞE SELCEN -
MAKALE
Mahkeme raporları haberleştirilmesi 1830'lara dayanmaktadır
(1). 1880'lerin sonlarında, Joseph Pulitzer New York World gazetesinin haber odağı politik haberlerden su ve trajediye deşirdiğinde, tiraj 15 bin'den 250 bin'e yükselmiştir. 1900'lerin başında William Randolph Hearst aynı şekilde New York Journal'ın tirajını arttırmıştır (2).
Medyanın, Yasama-Yürütme ve Yargıdan sonra 4. kuvvet olduğu kabul edilmektedir. Oysa Türkiye gibi demokrasinin Timur-lenk edasıyla işlediği bir ülkede, medyanın bir kuvvet değil, ancak bir şeylerin uzantısı olarak işlediği iddia edilebilir.
Bölesi bir sistemde de, medya, daha önce de yazdığımız gibi, hem polisin kolluk görevine geçtikten sonra, hem mahkemelerin yargılama yetkisini üstlenmeye kalktıkça sölenebilir. Çünkü kendince bütün bu ihlalleri yaparken aslında bir kamu hizmeti yapmaktadır, kamunun haklarını koruyordur.
Medya, toplumsal algı üzerinde büyük ve etkili bir güç sahiptir. Bu, tartışılmaz bir gerçektir; bu noktada tartışılmaz gereken, medyanın bu güçleri nasıl kullandığı olmalıdır. Ancak bu gücün nasıl kullanıldığına tasvir eden yeterli araştırma bulunmamaktadır.
Dünyadaki en büyük iletişim medya. Süzusu süzusu, süzusu süzusu yapma görevi var. Çünkü kitlelerin zihinlerini kontrol ediyorlar.
Malcolm X, Amerikalı lider, 1925-1965
Dünyada, medya kuruluşları kamu görevi yaptıkları iddiasında bulunup bu görevin imtiyazlarını kullanmaları, hatta bu amaçlarına göre ihraç etmeleri medya etiği problemini doğurmuştur (3).
ETİK, BİR YEMER GÖL M
Gazetecilik, etik değerlerle sık sık ilişkisinde anılan mesleklerin başında gelmektedir.
Talu (4), iletişim sürecinde doğrudan saplandığında, vatandaşın bunu kendi bilgisiyle düzeltme imkanı yok denecek kadar azaldığında, çünkü kamuoyunun gerçek hakkındaki bilgisinin büyük oranda medya tarafından belirlenmesi veya tartışılmaz ama genellikle de sorunları tartışılmaz olduunu ifade etmektedir.
Medyanın aktif olduğu, kamuoyunun istisnalar dışında pasif olduğu, bu tek yönlü olarak işleyen haber iletiminde, yayıncı ve gazetecinin büyük ahlaki sorumluluğu ve bunun öemi, yukarıda ifade edilen sebepten kaynaklanmaktadır.
Peki, bütün bunlar neden anlatıyoruz? Bildiğiniz gibi, son birkaç yıldır, Adli Bilimler alanında akademik çalışmalar ve eğitimimi sürdürdükten sonra, hem medyanın, artık hem de adli bilimler alanları arasında birinden biri olarak gazete haberlerini daha donanımlı bir bilgiyle inceleyebiliyorum. Uluslararası katılımlı Akdeniz Adli Bilimler Akademisi'nin (MAFS) kongresinde Mass Media Effect on Forensic Sciences (Kitle Medyasının Adli Bilimlerindeki Etkisi) konulu bir çalışmam, 9. Adli Bilimler Kongresi'nde Yazılı Basının Adli Bilimsel Sorunları konulu bir başka çalışmam sundum. Yüksek lisans tez konum ise, Yazılı Basında Adli Tıbbi ve Adli Bilimsel Sorunların Hatalı Haberleştirilmesiydi.
Bu çalışmalardan binlerce haberi, onlarca farklı parametreye göre incelediğimizde, şu iki noktaya değindik: Medyanın adli bilimlere ilgisi, popüler olaylarla artmaktadır ve medyanın yaptığı hataların %99,4 gazetecinin doğrudan yaptığı hatalardır (5). Haber kaynağı olan kişilerin yanı sıra

yönlendirmeleri de, gazeteci hata yapma oranı artmaktadır. <div style="text-align: left;"></div> GÖKSUYUĞNDAKİ OLAY İNTİHAR MI, KAZA MI? <div style="text-align: left;"></div> <div style="text-align: left;"></div> Medya bazı tür suçlara, daha fazla yer ayırmakta, hatta onları kayırmaktadır. Örneğin, medya cinsel suçlarla ilgili haberlere daha fazla yer ayırmakta ve bu konuda daha sık haber yapmaktadır (6, 7). Haber yapılıma durumunu arttıran tarafların önlenmesi gibi başka parametreler de bulunmaktadır. <div style="text-align: left;"></div> İki tarafın da saygı ve önemi ailelere sahip olduğu ve medyanın, kamuoyunun yüksek ilgisiyle karşılaştığı bir başka olay da, Nazlı Sinem Erköoğlunun Göksuyuğndaki bir apartman boşluğunda bulunması. Vakayın Agahta Christie usulünü inceleyelim. Olayın gelişiyor: Maktûle Nazlı Sinem Erköoğlu, 26 Eylül 2010 gecesi, arkadaşlarına ifade ettiği belirtilen şekilde, yeni tanıştığı Pheli Can Paksoy'la Ulus 29 adlı barda yakınıydı. Arkadaşlarına haber vermeden orda kalıyor ve sabaha karşı 04.44'te Can'ın kaldığı abisinin evine gidiyorlar. Bir önceki gün ABD'den gelen, dolayısıyla jet-lag olan ve iğikleri iğilerin de etkisiyle daha da yorgun olan Can'ın saşre sonra uykuya dalıyor. Ertesi gün (27 Eylül) annesiyle, ailesinin bulunduğu Adana'ya gidecek olan Can, annesinin sıradan telefonlarıyla uyanıyor ve gece tanıştığı kızın evde arayıp bulamayınca, gittiğini düşünerek, annesiyle birlikte, uykusuzca karmamak için, havaalanına doğru yola çıkıyor. Daha sonra bir diğeri Pheli olarak kabul edilen Can'ın abisi Emre, maktûlenin eysaları kardeşinin odasında buluyor ve evi aramaya başlıyor. İsrarlı bir aramadan sonra, genleşz'n cesedini apartman boşluğunda buluyor ve kardeşini arayıp eve dömesini siliyor. Daha sonra da zaten polisi arayarak durumu bildiriyor. <div style="text-align: left;"></div> Savcılık olay anında evde olduğu belirlenen abi-kardeşi gazetelerin ifadesine göre tedbiren tutukluyor. Oysa Ceza Muhakemesi Kanunu (CMK) 100. maddesine göre, tedbiren diye bir tutuklama şekli yok. Tutuklama için, kuvvetli suç şüphesi ve/veya delilleri karartma ihtimalinin olması gerekir. Yani gazetelerde yer alan tedbiren ifadesi hukuken doğru değil. Hata değil <div style="text-align: left;"></div> Yine gazete haberlerine göre, olay polis kayıtlarına intihar olarak geçiyor. Oysa olayın orijini yargılama sonucu belli olacak. <div style="text-align: left;"></div> İstanbul Beyoğlu Cumhuriyet Savcılığı'nın hazırladığı iddianame 08 Aralık'ta İstanbul Beyoğlu 2. A'ın Ceza Mahkemesi'nce kabul ediliyor ve şüphelilerin hukuksal savunmasını üstlenenlere göre, haksız yere 23 gün tutuklu kaldıktan sonra tahliye edilen iki kardeş hakkında kasten adam öldürmek suçundan müebbet hapis cezası isteniyor. <div style="text-align: left;"></div> MEDYA, GEÇİCİ BÖLÜMLERİ Mİ SOYUNDU? <div style="text-align: left;"></div> Bu noktadan sonra her şey daha da karmaşıklaşıyor. İşte teşezlediğimiz noktalar: <div style="text-align: left;"></div> * Olayın olduğu 26 Eylül gününden itibaren gazetelerde, sık sık ve detaylı haberler çıkıyor. Otopsi raporunu sunan, yorumlayan, yeni yeni suçlar yaratan gazeteci arkadaşlarımızın atladıkları çok önemli bir nokta var. Ceza yargılamalarında, soruşturma (yani suç şüphesinin renildiğinden, iddianamenin hazırlanmasına kadar geçen süre) savcı tarafından ve gizli yöntemlerle, bu asıl kuraldır. Kovuşturma aşaması, yani savcı tarafından düzenlenen iddianamenin kabulünden ceza mahkemesinin karar vermesine kadar geçen sürecin ise açık olması esastır, gizli olması istisnadır. Zaten gizli olması gereken bir süre yani 26 Eylül 2010'dan iddianamenin kabulü 08 Aralık 2010'a kadar geçen süre, tamamen medyanın gölgesinde, yeni yeni delilleri yorumlanmasyla, belki farkında olunmadan iddianameyi gizli bir 4. kuvvet gibi şekillendirmesiyle geçiyor. Hata

iki! <div style="text-align: left;"></div> Gizli olmas? gereken bir s?re?olan soru?turma a?amas?nda, yine de mahkeme olaydan bir g?n sonra 27 Eyl?l 2010 tarihinde k?s?tlay?c? yeni bir gizlilik yasa?? karar? ?kar?yor. 30 Eyl?l 2010'da ise, olaydan d?t g?n sonra, mahkeme yay?n yasa?? getiriyor. <div style="text-align: left;"></div> Yani b?lesi s?k? s?k?ya bas?ndan uzak tutulmas?, adil yarg?lama s?recinin i?lemesi i?n gerekli olan ve bunun mahkeme kararlar?yla da belirlendi?i bir olay?n k?sa otopsi raporu (yani otopsi ? raporu) ve 23 Kas?m 2010'da tamamlanan kat?i otopsi raporu nas?l medyan?n eline ge?i? <div style="text-align: left;"></div> * Medya hangi uzmanl?k ve bilirki?ilik vash?na dayanarak, servis etti?i bu raporlar? yorumluyor? ?ne?in, DNA gibi biyolojik materyallerle ilgili verileri ancak bir adli serolog do?ru ?okuyabilir?. <div style="text-align: left;"></div> * Gizlilik ve yay?n yasa?? olan bir soru?turmada, medya raporlar?n i?ri?ini en ince detay?na kadar nas?l biliyor? <div style="text-align: left;"></div> ?ne?in, olay yeri incelemesi bizzat yapm??lar gibi, ?gen?k?z?n ?? bulundu?u 4 metrekairelik havaland?rma bo?lu?unda h??kan izleri duruyor? diye yaz?l?yor (8). <div style="text-align: left;"></div> ? Bir ba?ka nokta: Makt?lenin ailesinin avukat? Ep?demir'in talebi ?zerine harekete ge?n ba?savc?l???n iste?iyle, Cinayet B?ro Amirli?i, apartman bo?lu?una bakan pencerede makt?le Nazl? Sinem Erko?lu'nun parmak izlerinin olup olmad???n? ara?t?r?yor. Sabah gazetesi muhabiri G?l Kireklo, iddianamenin 6 sayfal?k oldu?unu bir ba?ka haberinde belirtti?ini g? ??ne alarak, ona bildirilen ?do?ruyu? yazd???n? varsaymak yerine olacakt?r (9). <div style="text-align: left;"></div> ? (?)Raporda, pencerede 20 parmak izi bulundu?u, bunlardan 11'inin mukayeseye elveri?siz oldu?u bildirildi. Mukayeseye elveri?li 9 parmak izinin 7'sinin ise sa? el orta, sa? el i?aret ve sa? el y?z?k parmak izi olmak ?zere Mahmut Emre Paksoy'a ait oldu?u kaydedildi. (9, 10) <div style="text-align: left;"></div> ?nsan?n kendi evinde parmak izi olmaz m?? ?telik, gen?k?z? ararken, apartman bo?lu?unda bulup pencereyi a???sa? Hata ?? <div style="text-align: left;"></div> ? Bir ba?ka ?li?ki ise, cinsel ili?kinin olup olmad??? konusunda. Yine gazeteci arkada?lar bilirki?ilik yapm??. Makt?lenin g??s ve vajina b?gesinden al?nan s?rent? ?nekleriyle ilgili ?G??s b?gesinden al?nan s?rent? ?neklerinde Can Paksoy'a ait DNA profillerine rastland?. Vajina b?gesinden al?nan s?rent? ?neklerinin ise Paksoy ailesinin soy a?ac?ndan olan ki?ilere ait DNA profilleriyle uyumlu oldu?u g??ld?? (11, 12). <div style="text-align: left;"></div> Bizlere, Adli Bilimler e?itimimizin ta ilk g?n?nde ?retilen Locard prensibi ??le der: ?Her temas iz b?rak?r?. Yani vajinada bir erke?e ait iz bulmak i?n, mutlaka cinsel ili?ki olmas? gerekmez, herhangi bir el veya parmak dokunu?u bile ki?iye ait biyolojik materyalin o b?geye bula?mas?n? sa?lar. ?telik raporlarda ?meni?yle ya da ?sperm?le ilgili bir ?eyden bahsedilmiyor. Bahsedilse, bu kadar detayl? ve titiz ?l???an gazeteci arkada?lar?m mutlaka atlamazlard?. Cinsel ili?ki ba?ka bir ?ey, dokunmak ba?ka bir ?ey? Hata d?t! <div style="text-align: left;"></div> ?telik makt?lenin annesi, Ferah Kural, Sabah gazetesine verdi?i r?ortajda, ?cinsel ili?ki iddialar?n?n do?ru olmad???n?, DNA bulunmas?n?n cinsel ili?ki anlam?na gelmedi?ini s?l?yor ve ?medyay? daha duyarl? olmaya davet ediyor? (13). <div style="text-align: left;"></div> ? Muhabirler Adli T?p raporunu ge?ci bilirki?ilik yaparak yorumlamaya devam ediyor: ?T?rnaktaki ?z ?Direni? ??areti (11, 12). ?10 t?rnaktan al?nan s?rent?lerin 5'inde Paksoy ailesinin erkek fertleriyle uyumlu DNA profillerine

rastlandı. Bu durum, Erkeo?lu'nun direnmi? olabilece?ini d?nd?r?yor. <div style="text-align: left;"></div> Oysa t?rnak alt?nda bir ba?kas?na ait biyolojik materyalin kmas? o kadar da zor bir ?ey de?ildir. Adli t?bbi a?dan bilindi?i ?zere, biriyle tokala?mak kadar g?ndelik bir hareketle dahi DNA h?crelerini i?ren epitelyum h?crelerinin ki?iden ki?iye ge?esi t?bben m?mk?nd?r. <div style="text-align: left;"></div> Tabii muhabir arkadaşlar, bu t?rnak alt? DNA delilini, bo?u?ma ve direni? olarak yorumluyorlarsa, Can Paksoy'un fiziki muayene raporlar?n? da g?mek gerek. Herhalde direni?le kar??la?t???na g?e, bir yerlerinde t?rnak izleri olmal? de?il mi? T?rnak alt?nda, deri par?s?, kan, k?l gibi dokular?n bulunmas? ba?ka bir ?ey, DNA saptanmas? ba?ka bir ?ey! Hata be?! <div style="text-align: left;"></div> * Gizlilik ve yay?n yasa?? karar? olan bir dava hakk?ndaki savc?l?k iddianamesinin bas?na yans?mas?ndan sonra, gazetelerin man?etleri hemen yarg?ya vard?lar ve davan?n g?lmesine gerek kalmadı. Ba?l?klar ?leydi: ?ki karde?, Sinem'i a?a?? att?lar?, ?ntihar de?il, cinayet? <div style="text-align: left;"></div> Peki b?t?n dedektif dizilerinde, CSI dizilerinde izledi?imiz, ?rendi?imizi sand???m?z, ?lkemizde de t?m d?nyada oldu?u gibi ?k ?emli bir hukuk maddesi olan Masumiyet Karinesi?ne ne oluyor? Hani ?su?ulu?u kan?tanana kadar herkes masumdu? Sadece bir ?iddianame? mi kesin h?k?m verilmi? gibi etiket yap???r?yor insan?n ?zerine? <div style="text-align: left;"></div> Bu yarg?ya varan, bunu yazan gazeteciler, yarg? kararlar?n? etkilemeye y?elik su?i?lemiyorlar m?? Hata alt?! <div style="text-align: left;"></div> * Annesi babas? kendisi k?k?ken ayr?lan, ABD?de e?itim almas?na ra?men d?d?kten sonra T?rkiye?de 1,5 y?l i?inde i? bulamayan, sevgilisinden 2 ay ?ce ayr?lan makt?le Nazl? Sinem Erkeo?lu, DHA?ya g?e (Do?an Haber Ajans?) g?e 3 (14), C?HAN haber ajans? kaynakl? Bug?n gazetesi haberine g?e (15) 5 y?l ?ce ila?i?rek intihar etmeyi denemi?. Psikiyatrlar bunun dikkate al?nmas? gereken bir nokta oldu?unu s?lerken, makt?lenin babas? Erg?n Erkeo?lu ise K?z?m?n daha ?ce de intihar giri?iminde bulundu?u do?ru. Ama b?y?t?lecek bir olay de?il? diyor (16). <div style="text-align: left;"></div> * Medyan?n ilk g?nden beri ikinci bir M?nevver Karabulut davas? olarak bakt??? ve bu ?ekilde tan?mlad??? olayda hangi ortakl?klar var? Bu olaydaki makt?le Nazl? Sinem Erkeo?lu, d?d?r?p kesilip par? par? ?p kutular?na da??t?lmad?. Bu olaydaki ikili yeni tan???yor, oysa Karabulut ve Garipo?lu uzun zamand?r sevgiliydi. Garipo?lu aylarca adaletten ka?ırken, Paksoy karde?ler olay? kendileri bildiriyor, delilleri g?teriyor ve adaletle i?birli?i yap?yorlar. Ben tek bir ortakl?k g?ebiliyorum: iki davada da m?tekinin avukat? Rezan Ep?demir. <div style="text-align: left;"></div> * Peki, adaletin bir sava?s? ve savunucusu olan bir avukat, ?stlendi?i davayla ilgili gizlilik ve yay?n yasa?? kararlar?n? bile bile nas?l gazetelere deme?er veriyor? Neden Paksoy?lar?n avukatlar?n?n tek bir s?n?n okumuyoruz gazetelerde? <div style="text-align: left;"></div> Ep?demir, herhalde Karabulut vakas?ndan al??t??? medya ilgisi sevmi? olacak ki, gizli y?r?t?lmesi gereken soru?turma s?recinin, mahkemelerce verilen ?gizlilik? ve ?yay?n yasa?? kararlar?yla daha da s?k? s?k?ya ?tlerle ?vrildi?i unutup ve ?le beyanatlarda bulunuyor gazetelere: <div style="text-align: left;"></div> ? ? Ailenin avukat? Rezan Ep?demir de ?Sinem'in itildi?i ihtimali ?zerinde duruyoruz? a?klamas?yla dikkat ?kti? (17). <div style="text-align: left;"></div> ? Avukat Ep?demir, ??pheliler, ?Daha ?ce hi?g???medik? diyor poliste. Savc?l?kta ise, ?Kas?m?da kuzenim tan???rm??? bizi? diyorlar. Adli T?p raporu ve DNA analizi bir aya kadar ?kacakt?. Biz Sinem'in itildi?ini d?nd?yoruz,

yorumunu yaptı. **(18)**. **Sinem'in babası Ergin Erkoc'un avukatı, dileyerek kardeşlerinin tutuklanması istedi. Can Paksoy'un Sinem ile cinsel yakınlığı maddesiz bulunmadığı anlatılmıyorken ancak aksini söyleyen bulgular olduğunu belirleyen raporlar olduğunu kaydetti.** **(19)**. **Belki daha bu sırada iddianame kabul edilememiştir.** **Tekrar soruyorum: Peki, adaletin bir savcısı ve savunucusu olan bir avukat, istendiği davayla ilgili gizlilik ve yaygın yasa dışı kararları bile bile nasıl gazetelere demeler veriyor? Neden Paksoy'ların avukatları tek bir sayfa okumuyoruz gazetelerde? Neden 28 yaşındaki avukat Rezan Epdemir, 03 Ekim tarihinde Star gazetesinde yayınlanan röportaj veriyor **(20)** ve hem Merve Karabulut davasıyla ilgili Asla ve Asla Cem'in avukatı olmadıkça derken, Sinem'in **(1)** ay içinde aydınlanacağı diye beyanlar veriyor? Ve bu davayla ilgili aklına takılan şüpheli noktaları paylaşıyor? Avukatın bu açıklamaları, medyanın sürekli yeni spekülasyonları, **davayla ilgili verilen tedbir kararlarına muhalefet ve yargı makamların etkilemeye yönelik suçu turmuyor mu?** **Peki, savcı 26 Eylül 2010'undan, iddianamenin kabul edildiği 08 Aralık'a kadar geçen 42 günde, iddianameyi hazırlarken hiç etkilenmiyor medyada çıkan haberlerden? İnsanlar bunu merak ediyor, hiç savcının aklına bir kösesine takılmıyor ama?? ittiler/attılar/yalan söylemişler gibi belirleyici ifadeler ve etiketler??te benim adli bilimsel ilginçliklerim de bu konu üzerine** **SİZ CSI ETKİSİ TİKAYE DE YOK MUDUR YORSUNUZ?** **CSI Etkisi**, Amerika'daki CSI (Crime Scene Investigation- Olay Yeri İnceleme) dizilerinden ilham alınarak verilen bir etiket. Kitle medyasının ve CSI gibi polisiye dizilerin adli yargı makamlarında etkisini ifade ediyor. Bu etki maalesef genel anlamda olumsuz bir etki, bu tip dizilerde gösterilen adli bilimsel yöntemlerin yollarının kanlı sunulumu ve verdiği sonuçlarla ilgili beklentilerini yükseltirken, yazılı medyanın yaptığı haberler de mahkemeyi yönlendirici bir tutum izleyebiliyor. Amerikan Temyiz Mahkemesi ve Amerikan Barolar Birliği bile, kitle medyasının toplumun adalet sistemini algılayacağını üzerinde etkisi olduğunu kabul ediyor **(21, 22)**. **Yapılan araştırmalar **(23, 24)**, sosyal yaşamın büyük bir bilgi kaynağı olduğunu ve insanların öğrenmesinin büyük öneminin diğerlerini gözlemleyerek olduğunu kanıtlanmıştır. Adli alanda yapılan araştırmalar ise, medyanın adli olayları ele alması bizzat medyanın hem medeni hukuk davalarında **(25)**, hem de ceza hukuk davalarında **(26, 27, 28, 29, 30)** jürinin, savcılar ve hakimlerin algılarını etkilediğini kanıtlanmıştır. 2000 yılında CSI dizilerinin başlamasıyla konu edilmeye başlayan ve son 5 yıldır etkileri üzerine bilimsel ilginçlikler yapılan CSI Etkisi konusundaki ampirik ilginçlikler yeterli olmasa da, CSI Etkisini yasal anlamda inceleyen ilginçlikler son yıllarda artmaya başlamıştır **(31, 32, 33)**. Bu ilginçlikler, CSI dizilerinin ve diğer hukukla ilgili dizilerin yayınları yargılaması süreci üzerinde ve yargı makamlarında etkisi olduğunu göstermektedir. Medyanın, son olarak maktul Sinem Erkoc'un vakasında **(1)** gibi, geçici bilirkişi görevi istenmesi ve toplumun ve yargının algısı? ekillendiriyor olması, medyanın **göçmen köşeye kullanılması** değil mi?****

Medya araştırmaları, bir adli olayla ilgili haber yaparken, **Masumiyet Karinesi**ni tamamen göz ardı etmeleri **Basın Meslek İlkeleri**yle ilgili mi? **Merve** vakasında da **gözetim** gibi, **Erdoğan**lu davasında **medyanın** tutumu, adil yargılamayı etkilemiyor mu? **Medya**, habere konu ettiği suçun sorumlusu olmasa da, kanun ve düzenle ilgili toplumdaki abartı bir dehşetin, korkunun ve tepkinin sorumlusudur **(34)**. Medyadaki haberlerden elde edilen veriler uzmanların elindeki **doğru** verilerle uyumlayabilir. Veriler ilgili kili olsa da, **yalan** haber yapmakla suçansa da, medyanın etki **güc** azalmamaktadır. **ABD**de 2001 yılında yapılan bir araştırma, toplumun %76'sının bir suç hakkındaki fikirlerini, medyada **gözetimleri**, duydukları ve okudukları bilgilerle oluşturdukları **göstermektedir** **(35)**. **Bu** durumda, **kitle medyasının**, suçulu u kanatlanmamış bireyler hakkında haber yaparken **denetimini** arttırmış ve daha fazla hassasiyet **göstermesi** **gerekmez** mi? **Bizler**, hem iki ailenin de mahremiyetinin korunması **sağlamak**, **maktul** **sade** savunanlar tarafından daha da **mağdur** edilmesini engellemek amacıyla ve **adil yargılamak** **sadece** hakkaniyetle ilgili olması **medyanın** **hakk** **doğru** **inceleyen** **parçaları** olarak daha **sağduyulu** olmalı ve haberlerimizi **le** **hazırlamak** **z**. **Medya**, her haberi **sağ** **sağ**na takip etme telaşında ve gayesinde ufak tefek hatalar yapabilmektedir, bu hatalar **göz** **ard** da edilebilmektedir. Ancak bu haberleri yaparken **kişilik** hakları, **el** hayatın gizliliği, mahkeme kararlarıyla belirlenmiş **sağ** **sağ**nda, hem **Masumiyet** **İkisi**, hem de **Adil Yargılanma** **Hakkı** **ihlal** edilmekte ve hukuka aykırı bu tutumlar **medya** da **suçun** bir parçası haline getirmektedir. **Peki**, siz, **Türkiye**de **CSI** Etkisi yok mu diyorsunuz? **KAYNAKLAR**
1- Chermak, S. (1995) *Crime in the News Media: A Refined Understanding of How Crimes Become News*: Media, Process, and the Social Construction of Crime: Studies in Newsmaking Criminology (G. Barak, Eds), pp.95-130, Taylor & Francis Publications içinde.
2- Lotz, R. E. (1991) *Crime and the American Press*, pp.10-11, Praeger, New York.
3- Medya ve Etik (1999), *Birikim*, **117** : 6.
4- Talu, U. (2000) *Dipsiz Medya*, s.142, *Letim Yayınları*, İstanbul.
5- **Göran**, A. S. (2010) *Yazın* Basında Adli Tıbbi ve Adli Bilimsel **Süre** **erinin** Hatalı Haberleştirilmesi, s: 86, İstanbul.
6- Smith, S. J. (1984) *Crime in the News*, *British Journal of Criminology*, **24** : 289-295.
7- Jewkes, Y. (2004) *Media and Crime*, pp.35-63, Sage Publications, Beverly Hills.
8- Sabah Gazetesi, 28 Eylül 2010 tarihli haberi, muhabirler: **Gölay** **Fırat**, **Rıdvan** **Tezel**, **Deniz** **Derin**, **Mustafa** **Kaya**, **Ali** **Oktay**, **Özdağ** **Özdemir**. http://www.sabah.com.tr/Yasam/2010/09/28/intihar_supheli_bulundu_iki_kardes_tutuklandi
9- Sabah Gazetesi, 10 Kasım 2010 tarihli haber, muhabir: **Gölay** **Kireklo**. http://www.sabah.com.tr/Yasam/2010/12/10/savci_paksoy_kardesler_sinemi_pencereden

_atti">http://www.sabah.com.tr/Yasam/2010/12/10/savci_paksoy_kardesler_sinemi_pencereden
_atti <div style="text-align: left;"></div> 10- Sabah Gazetesi, 10 Kasım 2010 tarihli haberleri, muhabir: Gül Kireklo. <div style="text-align: left;"></div> http://www.sabah.com.tr/Yasam/2010/11/10/camda_parmak_izi_bulunamadi <div style="text-align: left;"></div> 11- Sabah Gazetesi, 06 Aralık 2010 tarihli haberi, muhabir: Gül Kireklo. <div style="text-align: left;"></div> www.sabah.com.tr/Gundem/.../gogus_ve_tirnakta_canin_dnasi_cikti <div style="text-align: left;"></div> 12- Taraf Gazetesi, 07 Aralık 2010 tarihli haberi. <div style="text-align: left;"></div> <http://www.taraf.com.tr/haber/paksoy-lari-paklamayan-rapor.htm> <div style="text-align: left;"></div> 13- Sabah Gazetesi, 11 Aralık 2010 tarihli haberi, muhabir: Pervin Metin. <div style="text-align: left;"></div> http://www.sabah.com.tr/Yasam/2010/12/11/karsima_cikip_prensesime_ne_yaptiklarini_anlatsinlar <div style="text-align: left;"></div> 14- DHA haberi, 27 Eylül 2010 tarihli, muhabirler: İt Törk, Kubilay Aydın, Mehmet Aktaran, Felat Bozarıslan. <div style="text-align: left;"></div> <http://dha.com.tr/n.php?n=genç-kız-daha-önce-intihari-denemis-2010-09-27> <div style="text-align: left;"></div> 15- ÇHABER haber ajansı kaynağı Bugün gazetesi haberi, 27 Eylül 2010. <div style="text-align: left;"></div> <http://www.bugun.com.tr/haber-detay/119804-sinem-in-sir-olumu-haberi.aspx> <div style="text-align: left;"></div> 16- Habertürk gazetesi haberi, 30 Eylül 2010 tarihli, muhabirler: Sedef Enkal, Mustafa Ekerolu. <div style="text-align: left;"></div> <http://www.haberturk.com/yasam/haber/556738-uc-olumde-uc-gelisme> <div style="text-align: left;"></div> 17- Bugün gazetesi haberi, 30 Eylül 2010 tarihli, muhabir: Tolga Atar. <div style="text-align: left;"></div> <http://www.bugun.com.tr/haber-detay/120429-allah-korkusu-lazim-haberi.aspx> <div style="text-align: left;"></div> 18- Sabah gazetesi haberi, 30 Eylül 2010 tarihli. <div style="text-align: left;"></div> http://www.sabah.com.tr/Gundem/2010/09/30/nazlinin_itildigini_saniyoruz <div style="text-align: left;"></div> 19- Habertürk gazetesi haberi, 08 Aralık 2010 tarihli. <div style="text-align: left;"></div> <http://www.haberturk.com/yasam/haber/579302-iddianame-kabul-edildi> <div style="text-align: left;"></div> 20- Star gazetesi haberi, 03 Ekim 2010 tarihli, muhabir: İkan Güven <div style="text-align: left;"></div> <http://www.stargazete.com/pazar/sinem-in-olumu-bir-ay-icinde-aydinlanir-haber-298894.htm>

21- Fox, L. R., Van Sickel, R. W., (2001), Tabloid Criminal Justice in an Age of Media Frenzy, p-5-8.

22- American Bar Association Report on Perceptions of the US Justice System, 62 ALB. L. REV., 1999:1307.

23- Bandura, A., (1969), Social learning of moral judgments. *Journal of Personality and Social Psychology*, **11**: 275-279.

24- Bandura, A., (1978), Social learning of aggression. *Journal of Communication*, **28**: 12-29.

25- Robbennolt, J.K., & Studebaker, C. A., (2003), News media reporting on civil litigation and its influence on civil justice decision making. *Law & Human Behavior*, **27**: 5-27.

26- Kovera, M. B., (2002), The effects of general pretrial publicity on juror decisions: An examination of moderators and mediating mechanisms. *Law & Human Behavior*, **26**: 43-72.

27- Moran, G., & Cutler, B. L., (1997), Bogus publicity items and contingency between awareness and media-induced pretrial prejudice. *Law & Human Behavior*, **21**: 334-339.

28- Studebaker, C. A., Robbennolt, J. K., Pathak-Sharma, M. K., & Penrod, S. D., (2000), Assessing pretrial publicity effects: Integrating content analytic results. *Law and Human Behavior*, **24**: 317-337.

29- Vidmar, N., (2002), Case studies of pre- and midtrial prejudice in criminal and civil litigation. *Law & Human Behavior*, **26**: 73-105

30- Wilson, J. R., & Bornstein, B. H. (1998), Methodological considerations in pretrial publicity research: Is the medium the message? *Law & Human Behavior*, **22**: 585-597.

31- Podlas, K., (2006), **The CSI Effect**: Exposing the media myth, *Fordham Intellectual Property, Media and Entertainment Law Journal*, **17**: 429-465.

32- Reardon, M., Cooper, M., Morales, G. & O'Neil, K., (2006), **Examining criminal and evidence expectancies with the use of profile evidence.** Paper presented at the American Psychology-Law Society Annual Conference, St. Petersburg, FL:

33- York, R. M., O'Neil, K., & Evans, J. (2006), **The CSI effect: Presentation style, eviden quality, and a possible remedy.** Paper presented at the American Psychology-Law Society Annual Conference, St. Petersburg, FL.

34- Wykes, 2001.

35- Dorfman, L., Thorson, E., Stevens, J. E. (2001) Reporting on Violence: Bringing a Public Health Perspective into the Newsroom, *Health Education and Behaviour*, **28** : 402-419.

<http://gazeteci.tv/medya-davalarin-gecici-bilirkisisi-mi-3469y.htm>